

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitate, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

vij. An Immunitate priuetur sodomita?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

nititas conceditur in cap. de raptoribus, 36. *quæst.* 1. Atque ita in terminis nostri casus docent, etiam de iure communi, Hostiensis, Archidiaconus, Bellamera, Abbas, & omnes Canonistæ, & Casuistæ, quos citat, & sequitur Peregrinus de immunit. Eccles. cap. 12. num. 14. Fagundes de præceptis Eccles. præc. 2. lib. 4. c. 4. num. 47. Layman lib. 4. tract. 9. cap. 2. num. 8. Tufchus verb. Ecclesia, concl. 11. num. 17. & segg. Suarez de relig. tom. 1. tract. 2. lib. 3. cap. 13. num. 3. Raphaël de la Torre tom. 2. in 2. 2. S. Thom. q. 99. art. 3. disp. 7. grad. 8. (quamvis hi duo Doctores contrariam sententiam etiam probabilem putent ex rationibus mox infra adducendis.) Azor 2. part. insti. Mor. lib. 9. cap. 9. Gutierrez præc. 99. ciuil. lib. 3. q. 5. Farinac. de carcerib. quæst. 28. num. 17. & in append. de immunit. cap. 6. num. 88. Anastas. Germon de sacror. immunit. lib. 3. cap. 16. num. 57. Mar. Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 3. §. 2. num. 8. Bonac. disp. 3. q. 7. punct. 4. num. 4. Diana part. 1. tract. 1. resol. 31. Guazzinus tom. 1. defens. 1. cap. 37. num. 72. Perficus de offic. sacerdot. lib. 1. cap. 9. dub. 11. num. 113. Chartarius decis. crimin. 46. num. 84. Sperellus decis. 59. num. 32. Lezana verb. Immunitas, num. 16. & Ludouicus Correa in relect. de immunit. part. 4. num. 1. contra Angelum de maleficiis, verb. quod fama publica, num. 59. in princip. & ibi addentes, lit. B. Anton. de Burrio cap. inter alia, de immunit. Eccles. num. 18. Ancharanum in cit. cap. inter alia, de immunit. Eccles. Couat. 2. var. cap. 20. Boërium decis. 109. ad fin. Decianum tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 20. in fin. Sarpum cap. 5. fol. 49. de iure asytorum, & Ludouicum Correa in relect. ad cap. inter alia, de immunit. Eccles. part. 3. n. 16.

2 Obiicies. Raptus est rapina grauior quolibet alio latrocinio: ergo excipitur cum latrocinio.

Respondetur ex dictis, non valere in casu nostro argumentum à paritate, vel maioriore rationis.

3 Instabis, in cit. auct. de mandatis Principum, §. quæ autem, collat. 3. denegatur talibus delinquentibus immunitas: ergo.

Respondetur, concedo totum: at ius Civile correctum est à Canonico, cui in materia de immunitate Ecclesiastica standum est, sicuti supra dub. 5. dicebamus, & docent Chartarius, Guazzinus, Sperellus, & Ludouicus Correa in loc. supra cit. Item alij, quos refert, & sequitur Farinacius in append. de immunit. cap. 2. n. 27. & segg. & Villalob. in summa tom. 2. tract. 39. diff. 7. n. 15. Et ratio est clara, quia immunitas ad honorem, & reuerentiam rebus sacris exhibendam pertinet, ex leg. præsentis, C. de his, qui ad Eccles. confug. ibi: Ut honor Ecclesiarum conseruetur. Rerum sacrarum autem honor,

4 & cura ad Superiores Ecclesiasticos spectat, non ad seculares, ex cap. decernimus, de iudiciis: cap. sicut antiquitus 17. q. 4. & ex Gloss. ibi:

6 Virgibus. Ita habet consuetudo legitime introducta, & præscripta, præcipue videntibus, & tacentibus Prælati: ergo, &c.

7 Respondetur ex dictis, si sic est, transeat. At videant ipsi, qui id affirmant: nam credo, quod non sit. Quapropter Farinacius opinionem, quam tradiderat in tract. de carcerib. q. 28. n. 17. & segg. (nempe quod seruanda sit consuetudo) retractauit in append. de immunit. cit. cap. 6. n. 88. dicendo, quod nullo modo consuetudini standum sit.

Ceterum ad id, quod pro probabilitate contrariæ sententiæ adducit Raphaël de la Torre (quod scilicet iura priuantia immunitate Ecclesiæ raptorem Virginis non sint clara) patet ex dictis, cum in cap. inter alia, de immunit. & in Constitutione Gregorij XIV. raptor virginis clarè non excipiat: & in c. de raptoribus, 36.

8 q. 1. expresse immunitate donetur, cuius canonis decretum, licet non sit Concilij generalis, sed Prouincialis; quia tamen ab Ecclesia receptum est, ab omnibus seruari debet.

Ad id verò, quod pro probabilitate eiusdem contrariæ sententiæ adducit Suarez (quod scilicet raptor virginis veniat nomine publici latronis) patet etiam ex dictis, præsertim cum id sit valde impropriare vocabulum in præiudicium immunitatis Ecclesiasticæ. Et dato, quod sit propriè publicus latro, tamen ad hoc, quod publicus latro immunitate priuetur, requiritur (ut supra in suo loco dicebam) quod non semel, sed pluries in viis publicis cum armis, & violentia depraedatus sit.

SECTIO VII.

An immunitate priuetur sodomita?

SUMMARIVM.

- 1 Sodomita, quamvis sodomia crimen grauissimum sit, non priuatur immunitate.
- 2 Sodomia crimen ex iure Casareo habet annexam poenam mortis.
- 3 Clericus exercens sodomiam, ex constitutione Pij V. Curia seculari traditur.
- 4 Auctores aliqui censent sodomitam non gaudere immunitate.
- 5 Auctor ob rationes iam dictas, & quod tale crimen nullibi sit exceptum, sentit sodomitam non priuari immunitate.
- 6 Non solum laicus sodomita, sed etiam Clericus non priuatur immunitate.
- 7 Amplia id procedere etiam si sodomia crimen commissum sit in Ecclesia.
- 8 Si in casu, quo sodomita confugerit ad Ecclesiam, consulatur Summus Pontifex, dauis est facultatem ut sodomita ab Ecclesia extrahatur.
- 9 Sodomita ut incidat in constitutionem Pij V. necesse est, ut de pluribus actibus sit infamatus, ponderato verbo (exercens) ibi appposito.
- 10 Decisio Casilli, quod in Curia Panormitana Archiepiscopali fuerit exclusus ab immunitate quidam Religiosus, qui in dormitorio sui Monasterij commiserat sodomiam, processit ex literis arbitrariis à Pontifice concessis, non de iure communi.

Respondetur, quod immunitate neque priuetur 1 sodomita (quamvis sodomia crimen grauissimum sit, ita ex iure Casareo poenam mortis annexam habeat, & quamvis ex Constitutione Pij V. clericus tale crimen exercens Curia seculari tradatur: 2 quapropter Correa in relect. ad cap. inter alia, de immunit. Eccles. part. 3. num. 40. q. 17. Rodriguez in qq. Regul. tom. 2. q. 51. art. 2. Auendañus de exequend. mandatis, p. 1. cap. 229. Phœbus tom. 1. decis. 81. num. 7. Barbola ad ordin. tom. 2. lib. 2. §. 1. num. 5. Cutellius in leg. Martini, c. 17. n. 5. & de immunit. Eccles. lib. 1. q. 2. & Mar. Ital. de immunit. lib. 1. cap. 5. §. 3. censent oppositum) moueor 3 ob easdem rationes dictas, quod scilicet tale crimen nullibi exceptum reperiatur, & in materia poenali) præsertim si immunitati Ecclesiasticæ præiudicet, non sit facienda extensio de casu ad casum, etiam ex maiori- 4 ritate, nedum ex paritate rationis. Atque ita in terminis, etiam iuris communis, docet præter alios Bonacina disp. 3. quæst. 7. punct. 5. num. 14. Giurba consil. 100. num. 4. Sanchez in opusc. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 10. num. 2. Diana part. 4. tract. 1. resol. 45. Lezana verb. Immunitas Eccles. n. 16. Elifæus Danza in pugna Doctorum, tom. 1. tit. de immunit. Eccles. cap. 4. num. 10. & segg. (qui hanc sententiam docet non solum in laico, sed etiam in clerico.) Anton. Nouarius in summa Bullarum, tit. de immunit. Eccles. (qui id extendit, etiam si sodomia cri- 5 men

men commissum sit in Ecclesia: & merito, quia in Constitutione Gregorij XIV. excipitur tantum homicidium, & mutilatio commissæ in Ecclesia. Rouitus ad pragmat. de Sodomitis, in Ru. in nouis addit & Farinac. 8 in append. de immunit. cap. 6. num. 98. & seqq. qui rectè tamen aduertit, quod si Pontifex in tali casu (sicut & in aliis similiter grauioribus) consulatur, daturus sit facultatem vt sodomita ab Ecclesia extrahatur; præsertim, si de pluribus actibus sit infamatus, quod requirit citata Constitutio Pij V. per ly exercens, vt ex communi contra Ioan. de Vela de penis delict. cap. 33. Ceuallos part. 2. quest. 87. n. 4. Salzed. in addit. ad præf. crimin. Bernardi Diaz, cap. 8. lib. C. Cherubinum in compendio Bullarj, consil. 72. Pij V. schol. & Aldrete lib. 2. cap. 15. §. 5. num. 28. docent Nauar. cap. 27. num. 249. vers. tertio dico. Azor part. 3. lib. 3. cap. 19. num. 2. Suar. de cens. disp. 31. §. 4. num. 21. Genuens. in prax. cap. 97. num. 1. Quaranta verb. Sodomia, limit. 4. Portel. in du. R. gul. verb. Pœnati. 7. Sayr. de cens. lib. 7. c. 12. n. 23. Graff. part. 1. lib. 2. cap. 90. n. 12. Rodriguez in summ. part. 1. cap. 268. num. 2. Riccius in prax. tom. 3. resol. 78. & Auila de cens. part. 7. disp. 4. concl. 7.

10 Obiicies, adest in contrarium decisio 155. Francisci de Castillo, part. 2. in qua habetur, quod in Curia Archiepiscopali Panormitana fuerit decisa quendam, qui sodomiam in dormitorio sui Monasterij commiserat, immunitate non gaudere; ergo.

Respondetur ex mox supra dictis, quod decisio illa fundata fuit in literis arbitrariis à Pontifice Archiepiscopo illi concessis: quapropter stando in terminis iuris, merito reprobatur decisio illam del Castillo Carolus Maranta in controuerf. iur. part. 2. respons. 36. num. 22. & 23.

SECTIO VIII.

An immunitate priuetur, qui furatur in Ecclesia, sicut & sacrilegus?

SUMMARIUM.

- 1 Furans in Ecclesia etiam res sacras, & quicumque alius sacrilegus (licet crimen sacrilegij grauissimum sit) non priuatur immunitate.
- 2 Sacrilegium tendit specialiter contra reuerentiam Deo debitam.
- 3 Sacrilegus in sententia multorum Doctorum priuatur immunitate.
- 4 Sacrilegus ob rationes supradictas non priuatur immunitate, & quia in Constitutione Gregorij XIV. excipitur solum sacrilegium ob mutilationem, & homicidium in Ecclesia commissum.
- 5 Amplius id esse verum, licet fur sacrilegus confugiens ad Ecclesiam rem sacram furto sublatam in Ecclesia conuictet.
- 6 Qui conterit sacra, indignus est vt illis teneatur, non tamen inspecta pietate Ecclesie.
- 7 Principes seculares non possunt quidquam statuere circa immunitatem Ecclesiasticam.
- 8 Atestantes de consuetudine legitime introducta contra Ecclesie immunitatem, videant, quid affirmem.
- 9 Fur qualiscumque ille sit, sue sacrilegus, sue non sacrilegus, rebus furto sublati, vt possit spoliari, recurrendum est ad iudicem Ecclesiasticum.
- 10 Fur sacrilegus subest iurisdictioni iudicis Ecclesiastici, cum sacrilegium sit mixti fori.
- 11 Fur sacrilegus, & quicumque in Ecclesia delinquit, capi potest à Ministris Ecclesiasticis, & datur locus priuentioni.

12 Quin ad mentem aliquorum, si videbitur Episcopo, tradit potest potestati seculari, obiecta prius cautione, saltem iuratoria, de salute delinquentis.

Respondetur, quod immunitate neque priuatur, qui furatur in Ecclesia, etiam res sacras, vel quicumque alius sacrilegus (quamvis sacrilegium crimen grauissimum sit, & specialiter contra reuerentiam Deo debitam tendat, faciendo eam speluncam latronum, ob quas rationes multi Doctores, quos refert, & sequitur Guttier. præf. 99. lib. 3. §. 1. num. 33. Farinacius de carcerib. §. 28. num. 47. sibi contrarius in appendice loc. infra citando, Decian. tom. 2. lib. 6. cap. 26. num. 7. Boërius de iur. 109. n. 3. Godofredus à Bauto in prax. crimin. lib. 2. §. sacrilegium, num. 23. Ignatus in l. g. 1. n. 20. ff. ad Syllan. Castrus consil. 458. num. 1. lib. 2. Bobadil. in Poli. tom. 1. lib. 2. cap. 14. Sarpus de iure asyriorum, §. 5. fol. 43. Tuschus verb. Eccle. 4. concl. 11. num. 19. Cutellius de immunit. Eccles. lib. 1. §. 2. & §. 3. 7. num. 12 & §. 34. num. 18. & Petri Gregor. syntagm. iuris cap. 2. num. 2. tenent, quod sacrilegus in immunitate priuatur) moueor ob easdem rationes supradictas, & quia in Constitutione Gregorij XIV. excipitur solum sacrilegium ob mutilationem, & homicidium in Ecclesia commissum, quapropter cetera sacrilegia excepta non sunt, sed sub privilegio immunitatis includuntur. Atque ita docent Cardin. in cap. fin. de immunit. Eccles. Nauar. c. p. 25. n. 19. Ambrosin. de immunit. cap. 5. num. 6. Tuschus tom. 3. lit. E. concl. 11. num. 16. & 17. Couar. 2. ar. cap. 20. num. 35. Pe-regrius de immunit. Eccles. c. 12. num. 10. Bonac. disp. 3. §. 3. de immunit. punct. 4. num. 3. & punct. 5. n. 7. Nouarius in summ. Bullarum, tit. de immunit. num. 4. Riccius part. 1. decis. 110. Lezana verb. Immunitas, num. 8. & 16. Char-tarius decis. crimin. 7. num. 7. & decis. 9. num. 7. Sperellus decis. 9. num. 11. Diana part. 1. tract. 1. resol. 17. & part. 6. tract. 1. resol. 9. (vbi ex Barbosa in Collectan. Bullar. c. b. Immunitas, refert sic determinasse sacram Immunitatis Congregationem in vna Squillacensi 18. Martij 1632.) Barbosa de iure Ecclesiast. lib. 2. c. p. num. 123. Gauantus in addit. ad Episcop. verb. Immunitas Ecclesiastica, num. 8. qui ex Farinacio contra Naldum verb. Ecclesia, num. 5. id etiam extendunt ad furantem in Ecclesia Pyxidem sanctissime Eucharistie Sacramenti.) Castrus Palaus tom. 1. tract. 11. disp. 1. punct. 9. n. 3. Mar. Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 5. §. 3. num. 75. & seqq. Genuens. in prax. cap. 33. num. 8. & Farinacius in append. de immunit. cap. 16. num. 99. qui subdunt, id esse verum, etiam si fur sacrilegus, confugiens ad Ecclesiam, rem sacram furto sublatam in Ecclesia conuictet.

Obiicies ex Cutellio loc. supra cit. q. 4. conteris sacra, indignus est, vt illis tueatur, cap. frater, 17. q. 4. ergo.

Respondetur: indignus est, vt illis tueatur, si attendatur Ecclesie pietas, quæ sic magis elucet, nego; indignus est, vt illis tueatur, si attendatur eius delictum, concedo. Vnde solum sequitur, quod fuerit quidem fundamentum condendi talem legem, vt scilicet talis sacris non tueatur, non tamen quod de facto condita sit, præsertim cum contrarium potius constet ex dictis.

Obiicies secundò, statutum Principum (saltem in 7 aliquibus locis, vbi est copia furum) est in contrarium, vt scilicet fur, præsertim si furetur in Ecclesia, immunitate priuatur: ergo. Sic Sarpus loc. supra cit.

Respondetur, transeat antecedens. At hoc nihil obstat, quia Principes seculares non possunt quidquam statuere circa immunitatem Ecclesiasticam. Vide Farinacium in append. de immunit. cap. 6. num. 25. Alexandrum lib. 7. consil. 145. cum 4. Decianum lib. 3. consil. 80.